

Büyümenin devamı için istikrarı sağlamalıyız

Yavuz Işık

THBB Yönetim Kurulu Başkanı
President

2015 yılı inşaat sektörü için beklediğimizden zor geçmekte ve sektör beklentileri-

nin altında devam etmektedir.

Türkiye ekonomisindeki gerilemeden payını alan inşaat sektörü, 2014 yılının ikinci yarısından itibaren ivme kaybetti ve 2015 yılının ilk yarısında da büyüme beklentilerini karşılayamadı. İnşaat sektörü 2014 yılında yüzde 2,2 büyüme göstermiş ve büyüme 2013 yılına göre önemli ölçüde yavaşlamıştı. 2015 yılının ilk çeyrek döneminde ise inşaat sektörü yüzde 3,5 küçüldü. İnşaat sektörünün performansı son iki çeyrektir ekonomik büyümenin altında kaldı. Mevsimsel faktörlerin yanı sıra ülkemizdeki siyasi belirsizlikler de söz konusu gerilemenin önemli faktörlerinden oldu.

Geçen yılın ilk yarısından bu yana alınan inşaat işlerinde yaşanan sınırlı ve kademeli toparlanma Mayıs ve Haziran aylarında göreceli olarak hızlanmıştı. Ancak Temmuz ayında alınan yeni inşaat işleri 2,7 puan geriledi. Temmuz ayındaki gerilemeye rağmen yeni alınan inşaat işleri seviyesi geçen yılın aynı

ayına göre de 5,5 puan daha yukarıda gerçekleşti.

Özel sektör inşaat harcamaları 2015 yılının ilk çeyreğinde yüzde 1,4, kamu inşaat harcamaları ise yüzde 9,2 küçüldü.

Buradan olumsuz bir anlam çıkarmamak gerekiyor. Kamu sektöründe 2013 yılındaki büyük projelere bağlı hızlı büyüme ardından inşaat harcamalarında azalma ile birlikte bir normalleşme süreci yaşanıyor. Önümüzdeki dönemlerde kamu yatırımlarının artmasına bağlı olarak yeniden bir büyüme söz konusu olacaktır.

İnşaat sektöründeki harcamaların azalması ve yatırımların daralması, inşaat malzemesi sanayi üretiminin büyümesini engelledi. Ekonomide ve inşaat sektöründe bahar aylarında görülen görece toparlanma inşaat malzemesi sanayi üretimine olumlu yansıdı. Mayıs ayında ise yeniden gerileme ortaya çıktı. Böylece inşaat malzemesi sanayi üretimi geçen yılın ilk beş ayına göre yüzde 4,3 oranında geriledi.

İnşaat harcamalarındaki daralmaya rağmen temmuz ayında birinci el konut satışları yüzde 10,8, ikinci el konut satışları ise yüzde 15,8

We should provide the sectoral stability in order to maintain the growth

Turkish economy showed a growth ratio of 2,3 in 2015 first quarter while it was 4,2 percent in 2013, 2,9 in 2014. According to the august results of the Turkish Central Bank Expectation Survey, there is an expected 2,9 percent growth in 2015. For the continuation of the economical growth, the investments should be increased. Accordingly, we have started the expo works in order to contribute to the increase of the sectoral investments on the ready mixed concrete, one of the basic branches of the construction. We are hosting "The Concrete 2016, Ready Mixed Concrete, Aggregate, Construction Technologies and Equipment Expo" on 18-20 February 2016 in Ankara.

According to the last developments in economy and construction sector, we should not descent to desperation. The 75% of the construction in Turkey is the residence building construction. The youth population profile reinforces the residence demands. Approximately 650 thousand of marriages are recorded every year and so there occurs a demand of residence accordingly. Beside the residence needs, Turkish construction sector has focused on the luxurious residence in the past 10 years. Thus, we believe that the growth will be on residence sector mostly in the following years. Turkey is a big country. We hope that Turkey will overcome the adverse events in economy and construction sector easily.

arttı. Konut satışlarında birinci ve ikinci elde artış yaşanması konut talebinin de sürdüğünü gösteriyor.

Ekonomi dünyasında ve inşaat sektöründe çizilen bu olumsuz tablo kuşkusuz ki ülkemizin içinde bulunduğu siyasi belirsizlikten kaynaklanıyor. Haziran ayında yapılan genel seçim ekonomiyi derinden etkiledi. Seçim öncesi ekonomi yavaşlamıştı. Seçim sonuçları ile oluşan siyasi koşullar ile ekonomideki yavaşlama devam ediyor. Erken seçim, Türkiye’de ekonomik beklentileri ve iktisadi faaliyetleri olumsuz etkiliyor. Ekonomi ve inşaat sektörünün üretim performansının artması için siyasi belirsizliğin giderilmesi gerekiyor.

Ekonomideki olumsuz gelişmelerin yanı sıra terör olaylarının arttığı bir dönemden geçiyoruz. Bu olumsuz gelişmelerin ekonomimiz üzerinde yarattığı etkinin ivedilikle çözülmesi halinde yatırımcının önünü görebileceği ortam sağlanacaktır. Ekonomistler, siyasi belirsizlik sürecinin ardından, konut yatırımlarını ve yapı sektöründeki büyümenin yeni kurulacak hükümet tarafından teşvik edileceğini, başlamış projelerin de devam edeceğini dile getirmektedir. Ekonomik açıdan oldukça olumsuz geçen 2015 yılının son çeyreğinde ekonomide yapısal düzenlemelerin yapılması ve hayata geçirilmesi için maksimum çalışma gerekmektedir. Bu değerli topraklardan hak ettiği katma değeri önümüzdeki yıllarda toplum olarak daha fazla ortaya çıkarmamız ve toplumumuzun gelirini artırmamız gerekmektedir.

2013 yılında yüzde 4,2, 2014 yılında yüzde 2,9 büyüyen Türkiye ekonomisi, 2015 yılının ilk çeyreğinde yüzde 2,3 büyümüştü. Merkez Bankası Beklenti Anketi’nin Ağustos ayı sonuçlarına göre, 2015 yılında yüzde 2,9 büyüme bekleniyor. Ülkemizde büyümenin devamı için yatırımların artırılması gerekiyor.

Bu doğrultuda biz de Birlik olarak ekonominin lokomotifi olan inşaat ve onun en temel kollarından biri olan hazır beton ve ilgili sektörlerde yatırımların artmasına katkı sunmak için fuar çalışmalarına başladık. 18-20 Şubat 2016 tarihlerinde Ankara’da “Beton 2016 Hazır Beton, Agregası, İnşaat Teknolojileri ve Ekipmanları Fuarı”nı düzenleyeceğiz. 2016 yılında sekizincisi düzenlenecek olan fuarda hazır beton ve çimento ekipmanları, beton santralleri, iş makineleri, kamyon ve çekiciler, transmikserler, pompalar, kalıp sistemleri, vinçler, çeşitli beton kimyasalları, otomasyon sistemleri,

lastik ve akaryakıt ürünleri, sektörel makineler başta olmak üzere çok geniş bir ürün yelpazesi beton ve agrega üreticilerine, inşaat yapımcılarına sunulacaktır.

Avrupa, Asya, Afrika ve Ortadoğu’ndan yoğun katılımın sağlanacağı Beton 2016 Fuarı’na bu yıl İran’dan da yoğun katılım olmasını bekliyoruz. İran’a uygulanan ambargo 2016 yılı ilk yarısından itibaren kalkmaya başlayacak. İran’ın yurtdışında dondurulmuş mal ve nakit varlığı 100 milyar dolara yakındır. Uygulanan ambargolar ve yaptırımlar nedeniyle İran’da hemen tüm alanlarda alt ve üst yapı eskimiş ve önemli bir açık oluşmuştur. Bu nedenle İran’da önemli bir alt ve üst yapı yatırım faaliyetine girişilmesi beklenmektedir. Çeşitli raporlarda İran’da alt ve üst yapı yatırımlarını kapsayacak inşaat harcamalarının orta vadede yıllık 40 milyar dolara ulaşacağı öngörülmektedir. İran’da inşaat sektörü faaliyetleri mühendislik ve müteahhitlik hizmetlerine yönelik ihtiyacı ve talebi arttıracaktır. İran’da alt ve üst yapı yatırımlarını kapsayacak inşaat harcamalarının genişlemesi inşaat malzemelerine yönelik talebi de arttıracaktır. İran inşaat malzemeleri alanında aynı zamanda önemli bir üreticidir. İnşaat demirleri, cam, seramik, çimento, hazır beton, plastik inşaat malzemeleri gibi alanlarda önemli kapasiteler vardır. Düşük enerji maliyetleri ile avantaj yakalayan bu sektörler geri kalan teknolojileri nedeniyle ise sıkıntı yaşamaktadır. İran, inşaat malzemeleri sanayi ve ürünleri için hem pazar, hem rakip, hem de ortak olarak gelişme gösterecektir.

Ekonomi ve inşaat sektöründeki son gelişmelere bakarak karamsarlığa kapılmamalıyız. Türkiye’de bina inşaatlarının yaklaşık %75’i konut amaçlı kullanılan binaların yapımından oluşmaktadır. Türkiye’nin sahip olduğu genç nüfus profili konut talebini desteklemektedir. Her yıl 650 bin civarında evlilik gerçekleşmekte ve buna bağlı bir konut talebi oluşmaktadır. Ayrıca kentleşmeye bağlı olarak büyük şehirlerde yalnız yaşayan insanların sayısı hızlı bir artış içindedir. Gelecek 10 yılda 30 yaş üstü nüfusun bugünkü 38,8 milyon kişiden 47,1 milyon kişiye ulaşacağı, mevcut konut stokunun bu gelişime bağlı olarak yıllık 450 bin adet, 10 yıllık süreçte de 4,5 milyon adet artacağı tahmin edilmektedir. Konut ihtiyacı çok açık görülmekle birlikte Türkiye’de son 10 yılın konut üretiminde üst gelir gruplarına hitap eden markalı projelere yoğunlaşılmıştır. Bu açıdan önümüzdeki yıllarda konut ihtiyacı doğrultusunda büyüme sağlanacağını tahmin ediyoruz. Türkiye büyük bir ülkedir. Ekonomide ve inşaat sektöründe yaşanan olumsuz gelişmeleri de rahatlıkla atlatmasını bekliyoruz.